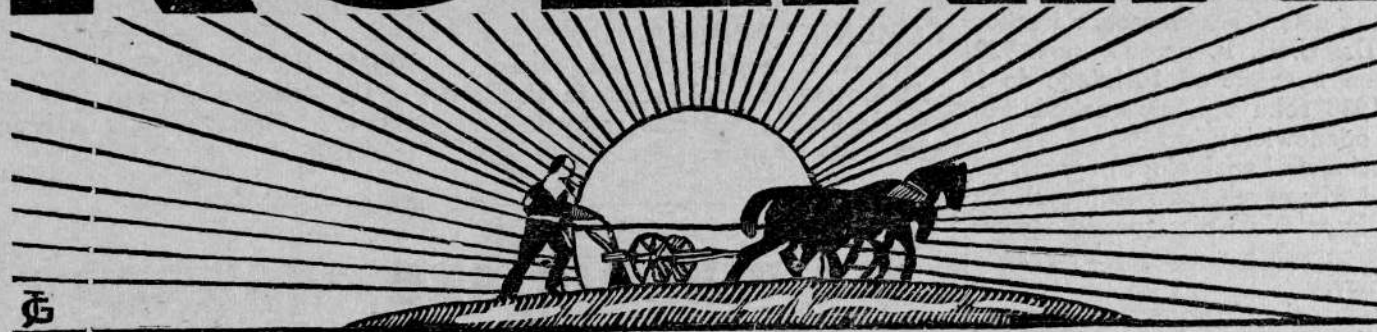

ROLNIK

BEZPŁATNY, ROLNICZY, DODATEK DO „GŁOSU POMORZA”

Rok 20

Wąbrzeno, dnia 5 marca 1938 r.

Nr 1

KOMUNIKATY Pomorskiego Tow. Rolniczego

SPRAWOZDANIE Z ZEBRANIA CZŁONKÓW ZARZĄDÓW KÓŁEK ROLNICZYCH W DNIU 24 LUTEGO

Porządek obrad:

- 1) Zagajenie;
- 2) Przemówienie prezesa P.T.R. p. Czarlińskiego;
- 3) Dyskusja nad przemówieniem;
- 4) Uchwały i wolne głosy;
- 5) Zakończenie.

Po zagajeniu, przywitaniu prezesa P. T. R. Czarlińskiego i stwierdzeniu obecnych przystąpił p. Płocieniak prezes T. R. P. do podania porządku obrad, który został przyjęty.

W przemówieniu obszernym p. prezesa Czarlińskiego, w którym wskazywał na konieczność silnego zorganizowania się rolnictwa w organizację jaką jest P. T. R. wskazywał na rozmowy prowadzone z Ministrami Przemysłu i Handlu p. Kwiatkowskim oraz Rolnictwa i Reform Rolnych p. Poniatowskim w sprawie obniżenia nawozów sztucznych oraz na silne zorganizowania warsztatów rolnych.

Również apelował p. prezes Czarliński, ażeby gospodynie nareszcie zrozumieli potrzebę zjednoczenia się w Kołach Gopodyń Wiejskich oraz ażeby przy każdym Kółku Rolniczym powstał przynajmniej jeden zespół Przysposobienia Rolniczego.

W dyskusji zabierali głos pp. Wilmowski Lucjan, Balcerowicz Kostrubiec, Minetty, Wałęsa, Grzybowski, Pilek i in.

Odpowiedzi udzielił p. prezes Czarliński, p. prezes Płocieniak i instruktor Rolny p. Ewertowski.

Pa dyskusji uchwalono następujące rezolucje:

REZOLUCJA.

Zebrani członkowie Zarządów Kółek Rolniczych wyrażają opinię iż należy dążyć do zniesienia względnie obniżenia dodatku komunalnego do państwowego podatku dochodowego, pobieranego wyłącznie w województwach zachodnich, których konkurencyjność gospodarza zostaje w ten sposób obniżona w stosunku do pozostałych województw.

REZOLUCJA.

Zebrani członkowie Zarządów Kółek Rolniczych zwracają się do miarodajnych władz rządowych, o zaniechanie obecnie stosowanego systemu przydziału osad na Pomorzu, podlegającego na zerwowaniu z góry bardzo dużej ilości nowotworzonych osad dla kandydatów z innych województw.

Poza tym stwierdzają zebrani członkowie Zarządów Kółek Rolniczych, że nowoutworzone osady powinny być pod względem obszaru całkowicie samodzielne, oparte na zdrowych zasadach gospodarczych umożliwiające właścicielom utrzymanie należytego poziomu kultury rolnej i stopy życiowej.

Zabudowanie osad winno być wielkością odpowiednie do potrzeb gospodarstw, a przede wszystkim solidne i wzorowe z materiałów najtrwalszych.

REZOLUCJA.

Z uwagi na potrójną klęskę, która w roku gospodarczym 36/37 dotknęła rolnictwo tutejszego powiatu, rolnicy stana

z wiosną wobec braku słomy, paszy i nawozów jak i ziarna siewnego.

Podkreślając powyższy stan rzeczy zebrani członkowie Zarządów zwracają się do władz miarodajnych o uruchomienie w okresie wiosennym odpowiednich niskoprocentowych kredytów na okres trzy letni celem umożliwienia najbardziej poszkodowanym przetrwania, oraz obniżenia o 50 procent nawozów sztucznych.

REZOLUCJA.

Zebrani członkowie Zarządów Kółek Rolniczych powiatu wąbrzeńskiego uchwalają jednogłośnie wezwać Kółka Rolnicze do twórczej inicjatywy w planowych programach pracy i zwracają się do wszystkich rolników o solidną dyscyplinę jednolitego frontu rolniczego.

REZOLUCJA.

Zebrani członkowie Zarządów Kółek Rolniczych uchwalają całkowite zniesienie ubezpieczenia od wypadków w rolnictwie oraz rozszerzenia ubezpieczenia inwalidzkiego na całą Rzeczpospolitą Polską.

Zebrani uchwalają również jednogłośnie o udzielenie kredytu na spłaty rodzinie gospod. rolnym, którzy mają więcej obszaru niż 15 ha.

Po wyczerpaniu porządku obrad zakończył zebranie pochwaleniem Boga p. prezes Płocieniak.

Zarządzenie

Na podstawie art. 1 i 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 listopada 1927 roku o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników (Dz. U. R. P. nr 108 poz. 922) zarządzam w czasie od 14 lutego do 15 marca 1938 roku tępienie szkodników roślin a mianowicie:

1) obcinanie i spalanie: a) oprzęd czy li gniazd zimowych, zawierających gąsienice kuprowki i niestępa głogowca, b) pierścieniowate złoza jajek prądków pierścienicy,

2) niszczenie przez przepojenie natą zeskrobywanie i spalanie gąbczastych złożeń jajek brudnicy nieparki, znajdujące się na pniu i grubszych konarach drzew, jako też na płotach, murach itp.

3) przy jabłoniach u których występuje korówka wełnista odstąpić koniecznie i zlać 15 procentowym mlekiem wapiennym lub posypać pyłem wapiennym lub tytoniowym,

4) zdjąć i spalić opaski chwytne i powrósta, założone na drzewach ubiegłym roku, zastępując je nowymi,

5) Po wykonaniu powyższych zabiegów opryskiwać drzewa karboliną sadowniczą 5 do 7 procentową.

Winni niezastosowania się do powyższego zarządzenia będą karani na podstawie art. 13 wyżej podanego rozporządzenia o zwalczaniu chorób roślin oraz o tępieniu chwastów i szkodników aresztem do 6 tygodni i grzywną od 10 do 10.000 złotych lub jedną z tych kar.

Poza tym w stosunku do opornych wykonywanie zarządzenia zostanie przeprowadzone na ich koszt.

Wąbrzeźno, dnia 5 lutego 1938 r.

STAROSTA POWIATOWY

(—) Kalkstein

KOMUNIKAT NR 2

Nawiązując do zarządzenia p. starosty powiatu wąbrzeskiego z dnia 5 lutego 1938 r. Zarząd P. T. R. poleca wszystkim prezesom Kółek Rolniczych zorganizowanie w czasie do 15 marca „Tygodnia Higieny Sadu”. Po 15 marca br. przeprowadzane będą lustracje i winni niezastosowania będą podani do ukarania.

W sprawie zorganizowania Tygodnia prosimy zwrócić się do Pp. Wójtów, którzy służyć będą pp. Prezesom pomocą

Materiał propagandowy otrzymać można w Sekretariacie T. R. P.

Poniżej podajemy w dosłownym brzmieniu zarządzenie.

KOMUNIKAT NR 3

T. R. P. podaje do wiadomości, że kredyty na wiosenne podsiewy łąk starych zostały już w P. T. R. wyczerpane.

Równocześnie T. R. P. komunikuje, że Pom. Izba Rolnicza stale przyjmuje zgłoszenia na zakładanie nowych łąk, na które zarezerwowała potrzebne nasiona i nawozy.

KOMUNIKAT NR 4

T. R. P. podaje do wiadomości zainteresowanym rolnikom, że P. B. R. udziela kredyt pod zastaw bydła przeznaczanego na opas.

Również P. B. R. udziela kredyt na potrzeby rolnicze. Po bliższe informacje prosimy się zwracać do Sekr. T. P. R. w Wąbrzeźnie.

Ewertowski
instr. rol. TRP.

Płocieniak
Prezes TRP.

KOMUNIKAT NR 5

Pp. Prezesów Zarząd prosi o podanie składów zarządów nowowybranych na rok 1938.

Najważniejsze wskazówki rolnicze

Z terenu wymienionych powiatów, stanowiących na Pomorzu poza małymi wyjątkami mniej więcej jednolity kompleks gleb mocniejszych, pszenno-buraczanych, przeważnie znajdujących się w dobrej kulturze, posiada Izba Rolnicza wyniki długoletnich doświadczeń ściśle z zakresu uprawy, nawożenia i doboru odmian roślin uprawnych. Doświadczenia te przeprowadzane były

w Zakładzie Doświadczalnym w Dźwierzynie, a następnie Kończewicach oraz Kołach Doświadczalnych, obejmujących swą działalnością te powiaty. Doświadczenia te dostarczyły wiele cennego i rzeczowego materiału, będącego podstawą, poza spostrzeżeniami z szerszej praktyki rolniczej, do opracowania poniżej omawianych wskazówek.

— oOo —

Ozimyiny

Spośród oziminy na omawianym terenie bezprzecnie największe znaczenie posiada uprawa pszenicy. Urodzaj pszenicy w wielu wypadkach stanowi tu o całokształcie gospodarstwa i jego stanie finansowym. Dlatego też pszenicy powinna być poświęcona specjalna uwaga.

Obecny stan oziminy jest bez porównania lepszy, niż w roku ubiegłym. Na skutek długiej i ciepłej jesieni i wcześnie zakończonych zasiewów, oziminy poza małymi wyjątkami weszły w zimę dobrze rozkrzewione i zakorzenione. Nie zanosi się więc na to, aby miały wymarznąć, tym niemniej jednak częste u nas przymrozki wiosenne mogą oziminy przerzedzić. W roku ubiegłym właściwie dopiero przymrozki wiosenne dobiły ostatecznie, osłabione poprzednimy mrozami pszenice.

Przemarznęte więc nieco pszenice wymagać będą w pierwszym rzędzie zasilenia saletrą wapieniową lub saletrazakiem w dawkach 100 kg na ha (50 f na mg), i to bez wzgl. na stanowisko na jakim były siane.

Nawożenie to przez pobudzenie pszenicy do krzewienia wywołuje bardzo pokaźne nadwyżki plonu. Również pszenice późno siane, a nierozkrzewione nawet w razie dobrego przezimowania i dobrych stanowisk, celem przyspieszenia ich rozwoju wiosennego wymagają zasilenia saletrą w dawkach powyżej podanych.

Poza tymi wypadkami, pszenice siane w stanowiskach na drugim lub dalszym oborniku, o ile nie zostały zasilone przed sianiem — co omal z reguły nie miało miejsca — dają pokaźne nadwyżki plonu na nawożeniu wiosennym. W stanowiskach po motylkowych lub ziemniakach na oborniku wskazane będą dawki mniejsze, około 100 kg na ha saletrazaku, a w stanowiskach gorszych, jak po jęczmieniu lub, gorzej po owsie, do 200 kg na ha.

W tych warunkach każde 100 kg saletrazaku powoduje przeciętnie 300 kg nadwyżki ziarna. Opłacalność jest więc dobra, bo przy obecnych cenach wystarcza do pokrycia kosztów nawożenia, aby 100 kg saletrazaku dawało 80 kg nadwyżki ziarna pszenicy.

Nawożenie fosforowe zasadniczo powinno już być zastosowane jesienią. W tych wypadkach jednakże, gdzie ze względu na przedplon wyczerpujący z fosforu, jak np. groch lub stanowisko odleglejsze od obornika, nawożenie fosforowe byłoby wskazane, a nie zostało ono zastosowane jesienią, tam można wiosną użyć superfosfatu w dawce około 200 kg na ha, możliwie jak najwcześniejszą wiosną. W ostatnich doświadczeniach z nawożeniem tym otrzymano zupełnie dobre i opłacalne wyniki.

Na terenie wymienionych powiatów uprawiane są przeważnie odmiany pszenic dość wymagających, jak: Słoneczna,

Korona, Dickkopf Karsten'a, Biała Hildebranda.

Pszenice te wrażliwe na zachwaszczenie, dopiero po zapewnieniu im poza dobrym stanowiskiem i nawożeniem należytej pielęgnacji międzyrzędowej w czasie wzrostu, wykazują swe cenne właściwości dochodzą do najwyższej plenności. Poza więc normalnym bronowaniem zawsze koniecznym (nie w okresie przymrozków!), gracowanie tych pszenic czy to ręczne, czy opelaczami konnymi, jest zabiegiem niezbędnym, nawet w polach niezachwaszczonych.

Inne odmiany pszenic rzadziej już

uprawianych, jak Graniatka Dańkowska Epp, na zachwaszczenie są mniej wrażliwe. Bynajmniej jednakże z tego nie wynika, aby one gracowania i bronowania nie potrzebowały. Również i te odmiany na zabiegi te reagują wyraźnymi zwyżkami plonu.

Żyto już z natury na dobrych i będących przeważnie w dobrej kulturze glebach omawianego terenu w stanowiskach niedalekich od obornika, po roślinach motylkowych o ile dobrze przezimowało, nie wymaga wiosną zasilenia nawozami. Natomiast w stanowiskach słabszych, jak po roślinach zbożowych, nawet na

glebach mocniejszych wiosenna dawka saletry wapniowej 100 kg na ha jest bardzo celowa, o ile żyto nie otrzymało jesienią innych nowozów azotowych.

Na glebach lekkich wreszcie, nawet w takich stanowiskach, jak po ziemniakach na oborniku powyżej podana dawka saletry wapniowej daje przeciętnie około 350kg nadwyżki ziarna.

Zaznaczyć tu należy, iż żyto zasadniczo wymaga nawożenia jesienią, dlatego też dawki wiosenne powinny być zastosowane możliwie wcześniej.

— oOo —

Komasacja i uporządkowanie długów rolniczych

W najbliższym numerze Dziennika Ustaw ukaże się rozporządzenie Rady Ministrów o zmianie rozporządzenia z 1936 roku w sprawie ustalenia stosunku rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych do przepisów innych ustaw i rozporządzeń.

Przy stosowaniu przepisów rozporządzenia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych, dotyczących postępowania układowo - likwidacyjnego, powstały w praktyce trudności z ustaleniem stosunku postępowania układowo - likwidacyjnego do sądowego postępowania egzekucyjnego, prowadzonego w formie zarządu przymusowego. Sądy stanęły na stanowisku, że wzięcie przed urzędem rozjemczym postępowania układowo - likwidacyjnego nie ma żadnego wpływu na sądowe postępowanie egzekucyjne, prowadzone w formie zarządu przymusowego. Sądy uzasadniają swoje stanowisko twierdzeniem, że istota postępowania egzekucyjnego, prowadzona w formie zarządu przymusowego, polegająca na ustanowieniu zarządu nad majątkiem dłużnika, nie dopuszcza możliwości zawieszenia tego postępowania.

Ponieważ w postępowaniu układowo - likwidacyjnym urząd rozjemczy musi również ustanowić nadzór nad zarządem majątku dłużnika, wobec tego w praktyce zdarzają się przypadki, że w stosunku do tego samego dłużnika istnieją dwa odrębne przymusowe ustanowione zarządy, których działalność z sobą koliduje.

Nowe rozporządzenie Rady Ministrów ma na celu usunięcie tej kolizji dwóch podobnych postępowań. W tym celu rozszerza się dotychczasowe brzmienie odnosnych przepisów przez dodanie sądowego zarządu przymusowego do szeregu

tych postępowań sądowych, które z urzędu muszą być umorzone w przypadkach wszczęcia postępowania układowo - likwidacyjnego.

Rozporządzenie ponadto usuwa wątpliwości, czy rozporządzenia Ministra Skarbu, umożliwiając spłatę wierzytelności instytucji kredytu zorganizowanego papierami wartościowymi, mogą dotyczyć także takich wierzytelności, które na zasadzie przepisów ustawy z roku 1936 o ułatwieniach dla instytucji kre-

dytowych, przyznającym dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, zostały objęte układami konwersyjnymi, zawartymi za pośrednictwem Banku Akceptacyjnego. Wątpliwość ta w myśl nowego rozporządzenia zostaje rostrzygnięta w ten sposób, iż fakt objęcia wierzytelności rolniczej układem konwersyjnym nie wyłącza możliwości spłacenia jej papierami wartościowymi na zasadach rozporządzenia wydanego przez ministra skarbu.

Co będzie z obniżką raty osadnikom pomorskim

W roku ubiegłym, jak wiadomo, o Pomorze zostało nawiedzone długą serią klęsk żywiołowych, do których dołączyła się ostatnio groźba zwalczania pryszczycy, na skutek czego większa część Pomorza została uznana jako okręg zagrożony pryszczycą i poddana ostrym kosztownym zarządzeniom weterynaryjnym, utrudniającym obrót zwierzętami rzeźnymi.

W związku z tym już w roku ubiegłym osadnictwo pomorskie przez swe organizacje wystąpiło do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z wnioskiem o częściowe umorzenie rocznej raty osadniczej w zależności od poniesionych strat na skutek klęsk żywiołowych. Wniosek ten zyskały na poparciu miejscowych władz, jednakże już od paru miesięcy oczekują bezskutecznie ostatecznej decyzji Ministerstwa. Ostatnio odbywają się na terenie Pomorza powiatowe zjazdy osadnicze, na których osadnicy głośno

domagają się pozytywnego załatwienia tego wniosku, zwłaszcza w obliczu zbliżającego się terminu 1 kwietnia, tj. daty płatności raty wiosennej.

Sytuacja osadnictwa pomorskiego jest istotnie tak dalece ciężka, iż niechybnie znajdzie zrozumienie u kompetentnych czynników.

Ponadto w razie parcelacji majątku na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 1934 roku o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych, układ zatwierdzony orzeczeniem urzędu rozjemczego zastępuje zaświadczenie wojewody.

W szczególności prawomocny układ stanowi tytuł do ujawnienia w księgach hipotecznych (gruntowych) ostrzeżenia o wszczęciu parcelacji.

Celem umożliwienia powyższego ujawnienia, urząd rozjemczy prześle staroście odpis układu wraz z odpisem orzeczenia, zatwierdzającego ten układ.

Tajemnica eksportu żydowskiego

W dziedzinie handlu i przemysłu mięsnego w województwach Polski centralnej i wschodniej panują stosunki wręcz katastrofalne. Żydzi skupujący góry mięsa, bogacą się wciąż bezkarnie oszukując konsumenta.

W województwach lubelskich, wołyńskim, kieleckim, nowogródzkim i innych cały skup rolniczej produkcji hodowlanej spoczywa wyłącznie w rękach żydów. I tak np. łój I-szej klasy, nerkowy, żydzi nabywają za bezcen, pakują do paczek i wysyłają do Gdańka, skąd towar wraca z powrotem do Polski jako rzekomy import zagraniczny i sprzedawany jest z odpowiednim zyskiem garbarniom, fabrykom mydeł itd. Takie same machinacje przeprowadza się z jelitami.

Na handlu mięsem, jeden z żydów w Puławach dorobił się w ciągu ostatnich lat tyle, że mógł nabyć w Warszawie na Marszałkowskiej trzy wielkie kamienice. A tymczasem przedsiębiorca polski wciąż jeszcze nie podjął energicznej kontrakcji.

Związki branżowe chrześcijan z województw centralnych zgłaszają się do Związku Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu, ul. Rzeczypospolitej 1, z ciągłymi skargami na chaos rynku mięsnego i monopolistyczne apetyty żydów. Trzeba przy tym uświadomić sobie że dla chrześcijan istnieją w miasteczkach kresowych ogromne możliwości. Nie tylko chrześcijańskie placówki handlowe są tam potrzebne, ale również zakłady

Nowe spółdzielnie w Polsce

Według danych państwowej rady spółdzielczej w roku ubiegłym powstało 1.031 nowych spółdzielni różnego typu.

Na liczbę tę złożyło się 331 spółdzielni konsumentów (w tym 295 spółdzielni spożywców), 122 spółdzielnie oszczędnościowo - pożyczkowe (w tym 66 spółdzielni kredytowych rolniczych), 461 spółdzielni rolników (w tym 342 spółdzielnie rolniczo - handlowe i rolniczo - spożywcze), 37 spółdzielni rzemieślników, 71 spółdzielni robotników i chałupników oraz 9 spółdzielni innych. (przedsiębiorców).

Nie kupuj u Żyda

przemysłowe jak wytapialnie tłuszczu, szlamiarnie jelit itd.

Jak wysokie są zyski żydów na wyrobach mięsnych skupowanych masami w Polsce centralnej, a sprzedawanych w Warszawskim, na Górnym Śląsku i po części też w innych dzielnicach zachodnich, wynika już z porównania niewiarogodnie niskich cen zakupu i ogromnie wysrubowanych cen sprzedaży oraz niewielkich kosztów transportu kolejowego

i innych manipulacji handlowych. Znamy nam są w lubelskim źródła masowego zakupu bitej wieprzowiny po 56 groszy za kg., którą sprzedaje się we formie specjalnie spreparowanej słoniny dla górników po zł 2,40 za kg. na G. Śląsku.

Sprzedaż kiełbas, boczków, smalcu, dostawy wojskowe, eksploatacja rzeźni, oto wyłączna domena pracy pośredników żydowskich.

— oOo —

Święty Michał a żydowska reklama

W województwie lwowskim niedaleko Iwonicza w Miejscu Piastowym znajduje się t. zw. Michalineum, będące zakładem wychowawczym dla polskiej młodzieży rzemieślniczej. Zakłady w Miejscu Piastowym posiadają pracownię galanterijną stojącą na bardzo wysokim poziomie technicznym.

Zespół pracowników w tych zakładach wyrabia wykwintnie i solidnie wykończone portfele damskie i męskie, papierosnice teki na akta, nesesyry, czapki samochodowe, kartonaże, walizy, przybory do szycia i do narzędzi itp. artykuły skórkowe, nagrodzone dyplomami i nagrodami na wystawach w całej Polsce.

Zakłady św. Michała artykułami tymi masowo obsesłały wszystkie sklepy hurtowe w Polsce i wyrobiły sobie nawet uznanie zagranicą, dokąd miały przez wiele lat zapewniony eksport.

Zaprowadzony w całym kraju towar, skutkiem przejściowego kryzysu pracowni Michalineum, obecnie wpadł w łwiej części do rąk żydowskich spekulantów, podszywających się pod firmę chrześcijańską i sprzedających towar wyrabiany przez polskich chałupników, którzy da-

wniej pracowali dla Zakładów św. Michała.

Z chwilą przejściowego zmniejszenia produkcji przez Zakłady Wychowawcze, żydzi natychmiast moment ten wykorzystali, dostarczają chałupnikom surowce, wyzyskują ich pracę w najniegodzniejszy sposób i dorabiają się kolosalnych kwot na nędzy polskiego rękodzielnika.

Celem udaremnienia tej brudnej konkurencji, Zakłady Wychowawcze św. Michała zwracają się obecnie za pośrednictwem Związku Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu do firm chrześcijańskich branży tej w Polsce, o solidarne poparcie akcji organizacji chałupników w Miejscu Piastowym i o przejście do sprzedaży ich wyrobów.

Dla inicjatywy prywatnej istnieje również wdzięczne pole do działania przez poparcie wytwórczości chałupników drogą kredytowania im surowców. Ponadto wyroby Zakładów św. Michała winny być opatrzone Młotem Pod Koroną prawnie zastrzeżonym znakiem Związku Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu uniemożliwiającym raz na zawsze podszywanie się żydów pod zaprowadzone firmy chrześcijańskie.

Podstawowa cena za spiritus na kampanię 1937/38 r.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 stycznia 1938 roku w sprawie ustalenia podstawowej ceny za spiritus na kampanię 1937/38 rok. Pomorska Izba Rolnicza zawiadamia, że podstawowa cena za 100 hl. 100 proc. spiritusu surowego, który w ciągu kampanii 1937/38 będzie dostarczony na po-

czet kontyngentu zakupu przez gorzelnie rolnicze położone na terenie woj. Pomorskiego, wynosi 65,86 zł.

Cena ta rozumie się franco wagon lub statek najbliższej stacji towarowej normalnotorowej kolei żelaznej lub przystanku.

— oOo —